

Vischnaunca da Mustér

Lescha davart il provediment d'aua

2005

I. Determinaziuns generalas

- Art. 1 Camp d'applicaziun ed intent
 2 Equalitat dallas schlatteinas
 3 Incumbensa dalla vischnaunca
 4 Resalva dil dretg surordinau

II. Provediment d'aua***1. En general***

- 5 Classificaziun dils stabiliments pil provediment d'aua
 6 Obligaziun da colligiaziun
 7 Colligiaziun

2. Formaziun e diever

- 8 Principi
 9 Conducts d'aua
 10 Situaziun dalla pressiun
 11 Dumbraders d'aua
 12 Dretg da diever
 13 Furniziun d'aua
 14 Aua da construcziun
 15 Consum d'aua
 16 Hidrants
 17 Begls

3. Menaschi, manteniment e renovaziun

- 18 Menaschi, manteniment e renovaziun
 19 Controlla e reparatura da defects
 20 Controlla da qualitad
 21 Responsabladad

III. Finanziaziun***1. Principi***

- 22 Stabiliments publics
 23 Stabiliments privats

2. Taxas da colligiaziun pil provediment d'aua

- 24 Calculaziun
 25 Taxaziun
 26 Classas d'objects
 27 Taxa da colligiaziun agl aquaduct
 28 Scadenza ed incassament

3. Taxas da diever

- 29 Taxa annuala da diever
- 30 Taxa fundamentala da provediment
- 31 Taxa da consum
- 32 Tscheins pil dumbrader d'aua
- 33 Taxas
- 34 Regulativ da taxas
- 35 Scadenza ed incassament

IV. Determinaziuns finalas

- 36 Differenzas/excepziuns
- 37 Prescripziuns penals
- 38 Mieds legals
- 39 Dretg da pègn
- 40 Entrada en vigur
- 41 Disposiziuns transitorias

I. Determinaziuns generalas

Art. 1

¹Questa lescha vala pigl entir territori communal. Ella ordinescha la construcziun, il manteniment, la renovaziun e la finanziaziun dils stabiliments pil provediment d'aua, sco era las relaziuns denter ils proprietaris da beins immobiliars e la vischnaunca, e sebasa sin il plan general d'avertura e la lescha da baghegiar.

Camp d'applicazion
ed intent

²Per ils stabiliments ed indrezs pil provediment d'aua che vegnan planisai e construi el rom dalla procedura d'in plan da quartier, valan las disposiziuns dalla lescha da baghegiar davart la planisaziun da quartier. Aschinavon ch'ei exista leu neginas prescripziuns specialas, ein las disposiziuns da questa lescha d'applicar alla procedura dil plan da quartier.

³Questa lescha vala era per las corporaziuns d'aua, allas qualas la vischnaunca ha delegau las incaricas davart il provediment d'aua tenor art. 72 dalla constituziun communal.

⁴Ils statuts dallas corporaziuns d'aua restan resalvai.

⁵Aschilunsch ch'il provediment d'aua ei delegaus allas corporaziuns d'aua, suprendan ellas las incaricas dalla vischnaunca circumscrettas en questa lescha, aschinavon che talas ein buca expressivamein adossadas alla suprastonza communal ni al cussegl da vischnaunca.

Art. 2

Las indicaziuns davart persunas, las funcziuns e las professiuns en questa lescha sereferveschan da principi ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei resulta buca enzatgei auter dil senn dalla lescha.

Equalitat dallas
schlatteinas

Art. 3

¹La vischnaunca construescha e meina in agen provediment d'aua ed ina reit da hidrants. Ella pren tuttas mesiras per schurmegiar e garantir l'aua da beiber.

Incumbensa dalla
vischnaunca

²L'extensiun dils stabiliments pil provediment d'aua e la reit da hidrants sedrezza tenor il plan general d'avertura.

³La vischnaunca survigilescha ils stabiliments privats pil provediment d'aua. Ella garantescha denton buca per la construcziun, la soliditat, la qualitat dil material e la segirtad dils stabiliments realisai, era sch'ella lubescha l'erecziun ed exequeschla las controllas dils stabiliments.

⁴Ils conducts publics d'aua duein per regla vegnir tschentai sin terren communal. Nua che la necessitad per il stabiliment ei dada, san conducts d'aua era vegnir tschentai sin terren privat. Ei en tals cass ina cunvegnientscha cul proprietari buca pusseivla, vegn il dretg cantunal d'expropriaziun applicaus.

Art. 4

Resalva dil dretg surordinau

¹Aschinavon che questa lescha cuntegn neginas disposiziuns, valan las prescripcziuns dalla lescha da baghegiar.

²Resalvadas restan plinavon las prescripcziuns respectivas dil dretg federal e cantunal.

II. Provediment d'aua

1. En general

Art. 5

Classificaziun dils stabiliments pil provediment d'aua

¹Ils stabiliments pil provediment d'aua vegnan classificai tenor lur proprietad en stabiliments publics e privats.

²Stabiliments publics ein ils stabiliments pil provediment d'aua, construi e manteni entras la vischnaunca ni las corporaziuns d'aua; sco tschaffadas dallas fontaunas, stivas d'aua, reservuars, staziuns per reducir la pressiun, pumpadis, sclusaduirs, conducts, hidrants, indrezs d'aua da stizzar, begls publics.

³Stabiliments privats ein ils stabiliments pil provediment d'aua, construi e manteni entras privats: sco lingias privatas da colligiaziun, sclusaduirs, lingias d'aua en casa, ventils per reducir la pressiun, begls privats.

⁴La vischnaunca resp. las corporaziuns d'aua meinan in plan da cataster davart ils stabiliments publics e privats pil provediment d'aua ch'ein situai sin siu territori.

Art. 6

¹Eifer igl intschesse dalla reit publica pil provediment d'aua ein tuts edifecis novs da colligiar cun la reit publica.

Obligaziun da
colligiaziun

²Edifecis ed indrezs existents ein da colligiar, aschinavon ch'ina colligiaziun ei adequata e raschuneivla.

³Avon ch'entscheiver cun la construcziun d'edifecis novs eis ei d'installar ina colligiaziun provisoria per l'aua da construcziun. La colligiaziun definitiva succeda duront la realisaziun digl edifeci, en scadin cass avon la retratga. Tier edifecis existents fixescha la vischnaunca il termin dalla colligiaziun.

⁴La lubientscha per ina colligiaziun cun la reit publica vegn concedida eifer la lubientscha da bagheggiar. Tuttas construcziuns ni midadas da lingias privatas pil provediment d'aua basegnan ina lubientscha dalla vischnaunca.

⁵Per l'execuziun dallas controllas valan las prescripziuns dalla lescha da bagheggiar.

⁶Suenter la colligiaziun definitiva han ils proprietaris digl edifeci colligiau da surdar alla vischnaunca in plan da situaziun cun indicar il conduct d'aua silla parcella privata sco era il punct exact dil sclusaduir e dalla colligiaziun cun la reit publica.

Art. 7

¹La vischnaunca fixescha il liug e la specia dalla colligiaziun.

Colligiaziun

²Per regla vegn construiu per mintga parcella in'atgna colligiaziun. La vischnaunca sa ordinar excepziuns ni lubir talas sin damonda. Tier ina partiziun d'ina parcella sa vegnir pretendiu in'atgna colligiaziun per mintga part.

³La vischnaunca decida, sche la colligiaziun cun la reit publica ei da realisar entras la vischnaunca ni entras il petent. La colligiaziun cun la reit publica sto vegnir realisada sin quen dil petent. Tier ina dislocaziun, sanaziun ni in remplazzament d'ina lingia d'aua publica existenta vegnan las colligiaziuns privatas existentes integradas el project.

⁴Colligiaziuns ordeifer la zona da bagheggiar san vegnir lubidas sin damonda speciala.

2. Formaziun e diever

Art. 8

Principi

¹Tut ils stabiliments pil provediment d'aua ein da construir e da menar tenor las reglas renconuschidas dalla scienzia da construcziun e dalla tecnica dil provediment d'aua. Aschinavon ch'ina reducziun dalla pressiun pil conduct el reservuar ei necessaria, ei quella forza sche pusseivel da nezegiar per producir electricitat.

²Aschinavon che prescripziuns tecnicas mauncan en questa lescha, dat la vischnaunca las ordinaziuns necessarias el rom dalla procedura per la lubientscha da baghegiar. Per quei intent sedrezza ella tenor las normas e las recumandaziuns dallas associaziuns professiunalas.

³La construcziun dils stabiliments privats sco era tuttas reparaturas ed eventualas dislocaziuns ston veginr exequidas tenor las normas e recumandaziuns dallas associaziuns professiunalas.

⁴Il proprietari surpren ils cuosts per ereger e mantener ses conducts da colligazion.

⁵Tuts stabiliments pil provediment d'aua ston esser accessibels per la controlla.

⁶Tier la construcziun da lingias privatas pil provediment d'aua che surveschan ad in pli grond circuit da surbaghegiada, sa la vischnaunca ordinar dimensiuns pli grondas da bischels che quei ch'il basegns actual pretenda, aschinavon che quei schai en avantatg dil futur interess public. En tals cass surpren la vischnaunca ils cuosts dalla surdimensiun dils bischels e dil sfoss.

⁷Vulan ulteriurs interessents far diever d'in tal conduct, ei il proprietari constrengschius al consentiment. Novs interessents ein obligai da bonificar il finanziader dil conduct a norma d'ina partiziu dils cuosts da construcziun. En cass da dispeta denter ils interessents decida la suprastanza communal, resp. la suprastanza dalla corporaziun d'aua.

Art. 9

Conducts d'aua

¹Per tut ils conducts d'aua astga veginr duvrau mo material d'emprema qualitad che resista alla pressiun dall'aua.

²Per la colligazion al conduct public ei d'installar in sclusaduir ch'ei da marcar cun ina tabla.

³Ils bischels da conduct ein da tschentiar sut tiara e da menar egl edifeci, aschia ch'els ein protegi encunter la scheltira.

⁴Tier stabiliments cumbinai per aua da beiber ed aua da diever eis ei da procurar per las mesiras necessarias che sclaudan in reflux dall'aua da diever.

Art. 10

¹Ei la pressiun ella reit publica memia gronda ein ventils per reducir la pressiun d'installar all'entrada dalla lingia egl edifeci. Tuts cuosts en quei connex, sco era donns che seresultan muort buca risguardar quellas prescripziuns, van sin donn e cuost dallas persunas privatas.

Situaziun dalla
pressiun

²Ei la pressiun ella lingia privata colligiada cun la reit publica buca sufficienta, san las mesiras necessarias per augmentar la pressiun vegin pridas cun consentiment dalla vischnaunca. Tuts cuosts che sedattan van sin donn e cuost dallas persunas privatas.

³Sperditas d'aua ein d'annunziar immediat alla vischnaunca.

Art. 11

¹En tuts edifecis colligai cul provediment d'aua ein dumbraders d'aua d'installar all'entrada dil conduct en casa e quei en in liug ch'ei bein accessibels. Avon e davos il dumbrader ein sclusaduirs d'installar. Igl ei scumandau da retrer aua avon il dumbrader. Igl access al dumbrader d'aua sto esser libers.

Dumbraders d'aua

²Deliberaziuns d'installar in dumbrader san vegin decididas dalla vischnaunca, aschinavon che l'installaziun d'in dumbrader stess buca en relaziun ni culs cuosts d'installaziun ni cul diever d'aua.

³Ils dumbraders d'aua vegin furni dalla vischnaunca e restan proprietad da quella. Las revisiuns dils dumbraders van sin donn e cuost dalla vischnaunca.

⁴Donns vid ils dumbraders d'aua che vegin caschunai tras negligentscha da persunas privatas van sin donn e cuost da quellas. Sche la mesirazion dil consum d'aua vegin messa en dubi entras il consument, duei il dumbrader vegin controllaus ufficialmein. Seresulta dalla controlla in sbagl da pli che 10% van ils cuosts dalla controlla sin donn e cuost dalla vischnaunca, els auters cass sin donn e cuost dallas persunas privatas.

Art. 12

Dretg da diever

¹La vischnaunca furnescha da principi aua el rom d'in consum normal per in bein immobiliar el territori da colligaziun.

²La furniziun d'aua per intents commercials ed industrials, sco era per ulteriurs edifecis cun in grond consum d'aua, basegna ina lubientscha speciala dalla vischnaunca.

³Per furniziuns d'aua extraordinarias san cunvegnentschas specialas vegnir fatgas.

Art. 13

Furniziun d'aua

¹La furniziun d'aua sedrezza tenor la capacitat digl aquaduct. Ina pressiun constanta sa buca vegnir garantida. En cass da scartezia d'aua, da disturbis, d'incendis ni d'auters motivs sufficients ein restricziuns dalla furniziun d'aua d'acceptar senza dretg d'indemnisaziun.

²Interrupziuns ni restricziuns dalla furniziun d'aua ch'ein enconuschentas gia ordavon ein da comunicar ad uras als pertuccai.

³Aschinavon ed aschiditg che la vischnaunca ei buca el cass da garantir il provediment d'aua ad edifecis novs, astga buca vegnir concediu ina lubientscha da baghegiar.

Art. 14

Aua da construcziun

¹L'aua da construcziun per edifecis novs ei da retrer sur la colligaziun d'aua dil bein immobiliar da construcziun. En cass specials sa la vischnaunca lubir colligaziuns provisorias. La furniziun d'aua naven da hidrants ei buca lubida.

²Il consum d'aua da construcziun ei d'indemnisar pauschal.

Art. 15

Consum d'aua

¹Ils consumenti d'aua han da duvrar l'aua a moda spargnusa.

²Igl ei scumandau da schar cuorer l'aua senza basegns ed a moda abusiva (per ex. per evitar scheltiras).

³En cass da scartezia d'aua ed en cass d'incendi ei il consum d'aua da reducir sil minimum. En cass urgents sa la vischnaunca disponer restricziuns transitorias.

Art. 16

¹Ils hidrants surveeschon sco indrez per stizzar fiug ed astgan en principi buca vegrni duvrai per auters intents. Sin damonda sa la vischnaunca far excepziuns.

Hidrants

²Prelevaziuns d'aua dalla reserva per stizzar fiug per exercezis da pumpiers han da s'adattar alla reserva d'aua actuala.

³L'aua dils hidrants, begls ed auters reservuars privats che vegrni duvrada en seracass ni per exercezis da pumpiers ei da furnir gratuitamein.

Art. 17

¹L'aua dils begls astga buca vegrni tschuffergnada entras lavar objects tschufs. Sper ils begls eis ei scumandau da lavar vehichels.

Begls

²Begls e fontaunas ch'ein buca en possess dalla vischnaunca ston vegrni manteni dils vischins dil quartier pertuccau ni dils possessurs privats.

³Menar l'aua naven dil tgiern fontauna per auter diever, pretenda ina lubientscha dalla vischnaunca.

⁴Persunas privatas che drovan ils begls publics per buentar il muvel han sin damonda dalla vischnaunca da gidar a schubergiar ils begls e da far liber quels da neiv e da glatsch.

⁵En cass da scartezia d'aua ein il begls da serrar giu. La vischnaunca dat en tals cass ils camonds necessaris.

2. Menaschi, manteniment e renovaziun**Art. 18**

¹Tut ils stabiliments pil provediment d'aua ein da mantener a moda adequata e da renovar tenor basegns.

Menaschi, manteniment
e renovaziun

²Ils possessurs ein responsabels per il menaschi ed in manteniment irreproschabel da lur stabiliments. En cass da situaziuns extraordinarias ein els obligai d'annunziar ils disturbis alla suprastonza communalia.

Art. 19

Controlla e reparatura
da defects

¹La vischnaunca examinescha periodicamein il stan dils indrezs publics e privats pil provediment d'aua. Allas persunas incumbensadas cun la controlla eis ei da conceder da tut temps igl access als stabiliments.

²Munconzas constatadas vid ils stabiliments publics lai la vischnaunca reparar ladinamein.

³Munconzas vid ils stabiliments privats ein ladinamein da metter en uorden entras ils proprietaris e quei ord atgna iniziativa ni sin incarica dalla vischnaunca. Ils cuosts veggan adossai als proprietaris.

⁴Sche las munconzas veggan buca messas en uorden ed ina intervenziun immediata dalla vischnaunca daventa necessaria, lai la vischnaunca exequir las lavurs sin donn e cuost dil proprietari. Il proprietari sto senza retard veggir orientaus a scret davart las mesiras pridas.

Art. 20

Controlla da qualitad

¹La vischnaunca lai controllar periodicamein la qualitad dall'aua da beiber (autocontrolla).

²Ella pren en general e specialmein en cass che l'aua da beiber resca dad esser periclitada, tuttas mesiras per schurmegiar ils consuments d'aua.

Art. 21

Responsabladad

¹Ils proprietaris d'indrezs privats pil provediment d'aua ein responsabels per donns vid stabiliments publics che veggan caschunai entras ina construcziun incorrecta, ina funcziun insufficienta ni in menaschi e manteniment munglus da lur stabiliments.

²La vischnaunca resp. la corporaziun d'aua da sia vart ei responsabla per donns vid stabiliments privats che seresultan d'in menaschi, manteniment ni d'ina construcziun inadequata dils stabiliments publics.

³La responsabladad dalla vischnaunca resp. dalla corporaziun d'aua per la qualitad dall'aua da beiber furnida entras la vischnaunca resp. la corporaziun d'aua ei resalvada.

III. Finanziaziun

1. Principi

Art. 22

¹La vischnaunca incassescha contribuziuns e taxas che cuvieran ils cuosts e ch'ein conformas al caschunader per construir, menar, mantener sco era per renovar (sanar, remplazzar) implonts pil provediment d'aua. Sch'ei dat circumstanzias specialas, sa ella cuvierer ils cuosts restonts entras mieds generals.

Stabiliments publics

²**Las taxas da colligiaziun** cuvieran ils cuosts dallas investiziuns (construcziun, engrondaziuns), per implonts pil provediment d'aua. Aschinavon che las investiziuns fatgas ein amortisadas, surveschan quellas taxas per crear reservas per investiziuns futuras.

Las taxas annualas cuvieran ils cuosts ch'ein buca cuvretgs entras las taxas da colligiaziun.

En special setracta ei

1. dils cuosts variabels da menaschi;
2. dils cuosts fixs da menaschi;
3. d'ina commensurada tscheinsida dil capital investau;
4. d'amortisar las investiziuns (sanaziuns, remplazzamenti ed adattaziuns);
5. da crear reservas per investiziuns futuras.

³La calculaziun e la taxaziun dallas taxas da colligiaziun pil provediment d'aua e dallas taxas annualas pil diever d'aua (taxa fundamentala da provediment e taxa da consum) succeda tenor las prescripziuns da questa lescha e tenor il regulativ da taxas, relaschaus dil cussegl da vischnaunca ni dalla radunanza generala della corporaziun d'aua.

⁴Aschinavon ch'il quen pil provediment d'aua vegn integraus el quen communal, sto el vegnir menaus sco finanziaziun speciala.

Art. 23

Stabiliments privats

¹Ils cuosts per implorts privats pil provediment d'aua, sco era lur colligiaziun cun la reit publica portan ils petents. Las colligiaziuns ch'ein vegnidas preparadas dalla vischnaunca vegnan messas a quen cun la lubientscha da colligiaziun.

²Sche la colligiaziun vegn fatga dalla vischnaunca, san ils petents vegnir obligai da garantir ils cuosts approximativs.

³Sche las colligiaziuns ed ils conducts da colligiaziun servan a plirs beins immobiliars, succeda la repartiziun da tuts cuosts entras ils privats sezs. Resalvada ei la repartiziun dils cuosts tras l'instanza da baghegiar en cass dalla procedura per il plan da quartier sco era dils conducts da colligiaziun privats, ch'ein da construir resp. d'utilisar communablamein sin incarica ni decisiu dall'instanza da baghegiar.

2. Taxas da colligiaziun pil provediment d'aua

Art. 24

Calculaziun

¹La taxa da colligiaziun pil provediment d'aua d'edifecis che vegnan colligai per l'emprema gada cun ils implorts pil provediment d'aua dalla vischnaunca, vegn calculada tenor la valeta nova digl edifeci colligiaus. Sco basa valan las indicaziuns per la valeta nova dalla cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs.

²Pagaments posteriurs en cass d'ina amplificaziun ni da midadas d'intent d'edifecis colligai, vegnan taxai sin fundament digl augment dalla valeta nova digl edifeci cun risguardar igl alzament digl index dapi la davosa taxaziun.

Art. 25

Taxaziun

¹Las taxas da colligiaziun pil provediment d'aua d'edifecis novs sco era ils pagaments posteriurs en cass d'amplificaziuns vegnan taxai provisoriamein cun la lubientscha da baghegiar e quei sin fundament dallas indicaziuns ch'ein cuntenidas ella damonda da baghegiar. La taxaziun definitiva succeda sin fundament dil schazetg ufficial.

²Debitur d'ina taxaziun provisoria ei il proprietari dil schischom el mument dalla disposiziun. Tier la disposiziun definitiva vegnan pagaments anticipai risguardai en favur dil proprietari actual dil schischom. Aschinavon che la taxaziun definitiva ei pli bassa che la taxaziun provisoria, vegn la differenza restituida al proprietari dil schischom il mument dalla taxaziun definitiva.

³Las taxas da colligaziun per l'emprema colligaziun d'edifecis existents vegnan fixadas cun la lubientscha da colligaziun.

⁴Aschinavon che certas indicaziuns ella damonda da baghegiar ein evidentamein inexactas ni sche las indicaziuns ch'ein cuntenidas el schazetg ufficial vegnan buca renconuschidas, fixescha la vischnaunca la valeta decisiva per la taxaziun sin fundament d'ina atgna calculaziun.

Art. 26

¹Ils objects colligai alla reit pil provediment d'aua vegnan classificai en quater classas d'objects, numnadamein:

Classas d'objects

a) Classa d'objects 1

Edifecis cun in grond consum d'aua: sco spitals, casas da malsauns, casas da vegls, casas da tgira, interpresa da loschament (hotels, pensiuns, ustrias e.a.v.), stizuns cun restaurant, latgarias, mazlarias, bogns aviarts e cuvretgs;

b) Classa d'objects 2

Edifecis cun in consum d'aua mesaun: sco casas d'ina famiglia, casas da pliras famiglias, edifecis da commerci (pasternarias, coiffeurs, scrinarias, luvratoris e.a.v.), edifecis publics da sport;

c) Classa d'objects 3

Edifecis cun in pign consum d'aua: sco administrazziuns, biros, stizuns senza ustria, casas da scola, baghetgs ecclesiastics, il complex claustral (part ecclesiastica), remisas da material, baghetgs agricols e d'economia, baghetgs annexs (garaschas, bargias e.a.v.), garaschas suttarrantas, edifecis industrials, edifecis privats da sport e recreaziun, magasins da vuctualias;

d) Classa d'objects 4

Baselgias e capluttas, museums, bibliotecas;

²L'enumeraziun dils edifecis tenor classa a – d ei exemplar. En cass extraordinaris sa vegrir risguardau in'autra classa d'objects, aschinavon che quei ei giustificau sin fundament dil diever d'aua. Tier ina midada d'intent cumbinau cun in pli grond diever d'aua sa la vischnaunca relaschar ina nova disposiziun. En tals cass ei il pertuccau obligaus da prestar in pagament supplementar.

Art. 27

Taxa da colligiaziun agl aquaduct

¹La taxa da colligiaziun agl aquaduct munta a:

a) Classa d'objects 1	2.70 %
b) Classa d'objects 2	1.65 %
c) Classa d'objects 3	1.00 %
d) Classa d'objects 4	0.30 %

Art. 28

Scadenza ed incassament

¹Las taxas da colligiaziun agl aquaduct ein da pagar a caschun dalla colligiaziun dall'immobilia cun igl aquaduct. Ils pagaments posteriurs per amplificaziuns ein da pagar all'entschatta dalla construcziun.

²Debitur dalla taxa ei il proprietari dil schischom il mument dalla disposiziun.

³Las taxas da colligiaziun ch'ein vegridas taxadas provisiamein ni definitivamein ein da pagar enteifer 60 dis dapi la consegna dil quen. El cass d'in pagament retardau vegr calculau in tscheins da retard che vegr fixaus annualmein dalla vischnaunca.

⁴Las disposiziuns ed ils quens vegrnan tarmess allas persunas ch'ein enscrettas el register funsil il mument dalla facturazion. En cass da relaziuns da dretg da construcziun succeda la facturazion allas persunas cun dretg da construcziun, en cass da proprietad communabla ni da cumproprietad als proprietaris communabels u als cumproprietaris, en cass da proprietad en condomini all'administrazion.

3. Taxes da diever

Art. 29

¹Per tut ils beins immobiliars colligai vegn incassau ina taxa annuala da diever. Ella secumpona da duas parts, numnadamein d'ina taxa fundamentala da provediment e d'ina taxa da consum.

Taxa annuala da diever

La taxa annuala cuviera ils suandonts cuosts:

1. Taxa fundamentala da provediment

La taxa fundamentala da provediment duei cuvierer

- a) ils cuosts fixs dil menaschi (manteniment, plinavon sanaziuns, remplazzamenti ed adattaziuns da gener pli pign sco era ina commensurada tscheinsida dil capital);
- b) ina part amortisaziun per investiziuns activadas e per crear reservas per investiziuns futuras.

2. Taxa da consum

La taxa da consum duei cuvierer ils cuosts variabels dil menaschi (cuosts da menaschi dependents dil consum d'aua, cuosts da persunal e.a.v.).

Art. 30

¹La taxa fundamentala vegn incassada en fuorma d'ina taxa da provediment.

Taxa fundamentala da provediment

²La basa per calcular la taxa da provediment ei il volumen construius tenor SIA digl edifeci colligiaus tenor las indicaziuns dil davos schazetg ufficial, graduaus tenor las classas d'objects 1 entochen 4, definidas en art. 26. Vegn il schazetg ufficial buca renconuschius, fixescha la vischnaunca il volumen construius sin fundament d'ina atgna calculaziun.

Art. 31

Taxa da consum

¹La taxa da consum ch'ei da pagar per tut las immobilias colligiadas vegn taxada tenor il consum d'aua frestga, eruius entrais il dumbrader d'aua.

²La taxazjun dallas taxas da consum succeda sin fundament dils dumbraders d'aua. Sch'in dumbrader d'aua indichescha il consum d'aua evidentamein a moda sbagliada u sch'el ha buca funcziunau, vegn l'aua duvrada fixada tenor il consum duront la medema perioda digl onn precedent e quei a moda che las midadas ed il basegns d'aua ein da risguardar.

³Manipulaziuns vid ils dumbraders d'aua entrais personas buca autorisadas ein scumandadas.

⁴Tier objects cun in pign consum d'aua ni tier baghetgs, nua ch'igl ei buca indicau da montar in dumbrader d'aua sco era pil diever d'aua da construcziun, vegn la taxa da consum incassada en fuorma d'ina pauschala.

Art. 32

Tscheins pil dumbrader d'aua

Pil diever d'in dumbrader d'aua vegn incassau in tscheins annual, il qual vegn fixaus dil cussegli da vischnaunca, resp. dalla radunanza generala dalla corporaziun d'aua en in regulativ da taxas.

Art. 33

Taxas

¹La taxa fundamentala da provediment munta a:

Classa d'objects 1: frs. 0.15 entochen frs. 0.50 per m³

Classa d'objects 2: frs. 0.10 entochen frs. 0.35 per m³

Classa d'objects 3: frs. 0.07 entochen frs. 0.25 per m³

Classa d'objects 4: frs. 0.05 entochen frs. 0.20 per m³

²La taxa da consum munta a:

frs. 0.15 entochen frs. 0.50 per m³.

³La taxa annuala (taxa fundamentala e taxa da consum) vegn fixada eifer las limitas suramenziuadas en in regulativ da taxas relaschaus dil cussegl da vischnaunca, resp. dalla radunanza generala della corporaziun d'aua.

⁴El senn dil principi dall'equivalenza denter taxa fundamentala da provediment e taxa da consum vegn la taxa annuala maximala tier las classas 3 e 4 plafunada. La taxa annuala maximala astga buca survargar igl import dalla taxa da consum multiplicada cun il factur 6 ni igl import total da frs. 750.--, la taxa minimala munta a frs. 250.--. Per la taxa maximala da frs. 750.-- vegn risguardau in diever d'aua da maximalmein 1'000 m³. Il quantum d'aua duvrada sur quella limita ora sto vegnir indemnisaus tenor la tariffa fixada per aua da consum.

Art. 34

¹La cumpetenza da relaschar il regulativ da taxas e da fixar las taxas eifer las limitas tenor art. 33 da questa lescha tucca al cussegl da vischnaunca, resp. alla radunanza generala della corporaziun d'aua.

Regulativ da taxas

²Il regulativ da taxas ha da fixar silmeins la taxa fundamentala da provediment, la taxa da consum, la taxa pauschala ed il tscheins pil dumbrader d'aua.

Art. 35

¹Las taxas annualas vegnan incassadas tenor ordinaziun dalla vischnaunca.

²Debitur dalla taxa ei il proprietari dil schischom il mument dalla disposiziun.

³Las taxas ch'ein vegnidias messas a quen ein da pagar enteifer 30 dis dapi la consegna dil quen da taxas. En cass d'in pagament retardau vegn calculau in tscheins da retard che vegn fixaus annualmein dalla vischnaunca. Sch'ein ha dau ina midada da maun duront igl onn, succeda la scadenza per la taxa debitada pro rata cun la midada da maun.

⁴Ils quens e las disposiziuns vegnan tarmessas allas persunas ch'ein enscrettas el register funsil il mument dalla facturaziun. En cass da relaziuns da dretg da construcziun succeda la facturaziun allas persunas cun dretg da construcziun, en cass da proprietad communabla u da cumproprietad allas proprietarias ed als proprietaris communabels u allas cumproprietarias ed als cumproprietaris, en cass da proprietad en condomini all'administraziun.

IV. Determinaziuns finalas

Art. 36

Differenzas /
excepziuns

La suprastonza communalia ei autorisada da far excepziuns, aschinavon che circumstanzias extraordinarias existan e l'applicaziun dallas prescripziuns da questa lescha pertassen direzias finanzialas nunsupportablas.

Art. 37

Prescripziuns penales

Tgi che counterfa sapientivamein ni ord negligentscha a questa lescha u prescripziuns e determinaziuns che sebasan sin quella, vegn castigiaus dalla vischnaunca cun fallonza da tochen frs. 20'000--. Daventa quei cun intent da gudogn ei la vischnaunca buca ligiada vid igl import maximal.

Art. 38

Mieds legals

¹Encunter las taxaziuns e disposiziuns relaschadas dall'administraziun communalia sa vegnir protestau a secret enteifer 20 dis tier la suprastonza communalia.

²La suprastonza communalia examinescha la protesta e relai ina decisiun cun indicar ils mieds legals.

³Protestas e recuors encunter taxaziuns e disposiziuns dall'instanza cumpetenta dallas corporaziuns d'aua sedrezzan tenor las stipulaziuns fixadas en lur statuts.

⁴Encunter la decisiun da protesta dalla suprastonza communalia sa vegnir recurriu enteifer 20 dis dapi la communicaziun alla Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Art. 39

Dretg da pègn

Per las taxes da colligiazion exista in dretg da pègn che ha la preferenza viers tuts ulteriurs dretgs da pègn tenor art. 131 dalla lescha introductiva tiel cudisch civil svizzer.

Art. 40

¹Questa lescha entra en vigur suenter l'approbaziun entras il pievel.

Entrada en vigur

²Las prescripcziuns da questa lescha vegnan applicadas per tuttas damondas da colligiaziun e per projects da baghegiar ch'ein aunc buca decidi cun l'entrada en vigur da questa lescha.

³Las taxas annualas per igl onn 2005 vegnan incassadas retroactivamein naven digl emprem da schaner tenor las prescripcziuns da questa lescha.

⁴Cun l'approbaziun da questa lescha vegnan tuttas prescripcziuns ed ordinaziuns che counterdian ad ella cassadas, en especial la lescha davart las contribuziuns all'avvertura e las taxas da diever, approbada dil pievel ils 8 da zercladur 1986.

Art. 41

¹Tier objects che han aunc buca installau il dumbrader d'aua, vegn incassau sper la taxa fundamentala da provediment ina taxa da consum en fuorma d'ina pauschala da minimal frs. 50--. La taxa pauschala ei d'integrar el regulativ da taxas. Ella astga buca esser pli bassa che la media dalla taxa da consum dalla corrispondenta classa d'objects.

Disposiziuns transitorias

²Las corporaziuns d'aua ein obligadas da reveder lur statuts e lur regulativs enteifer 6 meins suenter l'approbaziun da questa lescha entras la votaziun all'urna.

Acceptau dil pievel ella votaziun all'urna dils 10 d'avrel 2005.

Il president communal:
Aldo Tuor

Il canzlist communal:
Andri Hendry